

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **N. A.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Nádražní 2437/2, Plzeň, proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 6. 2018, čj. KRPP-62265-35/ČJ-2018-030022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 7. 2018, čj. 17 A 101/2018-32,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 7. 2018, čj. 17 A 101/2018-32, **se ruší**.
- II. Rozhodnutí žalované ze dne 30. 6. 2018, čj. KRPP-62265-35/ČJ-2018-030022, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Ustanovenému zástupci Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.
- IV. Žalobci **se** náhrada nákladů soudního řízení **neřiznává**.
- V. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl dne 21. 4. 2018 žalovanou zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Následně žalobce požádal o mezinárodní ochranu a Ministerstvo vnitra (dále „ministerstvo“) dne 27. 4. 2018 rozhodlo podle §46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) o uložení povinnosti setrvat v zařízení pro

pokračování

zajištění cizinců po dobu 60 dnů. Dne 21. 6. 2018 vydalo ministerstvo rozhodnutí, kterým žádost žalobce zamítlo. Žalovaná následně dne 23. 6. 2018 žalobci vydala nové rozhodnutí o zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, jímž byla doba zajištění stanovena na dalších 90 dnů. Dne 29. 6. 2018 podal žalobce žalobu, kterou napadl rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany a současně požádal o propuštění ze zajištění s tím, že je stále v pozici žadatele o mezinárodní ochranu. Téhož dne žalovaná telefonicky kontaktovala ministerstvo, které jí sdělilo, že žalobce nebude dále zajišťovat, ačkoliv by jej podle zákona o azylu ještě na 60 dní zajistit mohlo. Na základě toho žalovaná dne 30. 6. 2018 vydala další (v záhlaví uvedeně) rozhodnutí o zajištění podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, v němž dobu zajištění stanovila opět na 90 dnů.

[2] Rozhodnutí žalované napadl žalobce žalobou, v níž argumentoval, že § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců nepovoluje žalované znovu přezajistit žadatele o mezinárodní ochranu podle zákona o pobytu cizinců, jestliže v minulosti již rozhodlo o jeho zajištění ministerstvo. Z toho, že ministerstvo neprodloužilo jeho zajištění, nejde usoudit, že o jeho zajištění nerozhodlo a že může být opět zajištěn žalovanou. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, čj. 6 As 146/2013-44, které sice bylo vydáno před novelizací dotčeného ustanovení zákona o pobytu cizinců, ale dle žalobce je argumentace neměnná. Současně odkázal také na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4. 3. 2016, čj. 44 A 3/2016-32, který byl vydán po novelizaci a soud v něm dospěl ke stejnému právnímu závěru jako žalobce. Dále žalobce tvrdil, že žalovaná nesprávně posoudila možnost realizace správního vyhoštění, jelikož stále běží také řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. K žalobě žalobce přiložil také přípis Veřejné ochránkyně práv, v němž mu sděluje, že dospěla ke stejnému právnímu závěru ohledně nemožnosti „přezajistění“ z režimu zákona o azylu do režimu zákona o pobytu cizinců.

[3] Krajský soud v Plzni (dále „krajský soud“) žalobu zamítl v záhlaví označeným rozsudkem. V odůvodnění uvedl, že nesouhlasí s tím, že by se na žalobce jako na žadatele o mezinárodní ochranu nemohl vztahovat zákon o pobytu cizinců. Zákon o pobytu cizinců v § 2 písm. a) říká, že se zákon o pobytu cizinců nevztahuje na žadatele o mezinárodní ochranu, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Takovým ustanovením je právě § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, který počítá se zajištěním cizince, který požádal o mezinárodní ochranu. Soud má za to, že jsou dány důvody pro zajištění podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce pobýval na území ČR neoprávněně, o mezinárodní ochranu požádal až poté, co byl zadržen policií a zajištěn, přestože dle svého vyjádření cestoval přes několik zemí EU, kde o mezinárodní ochranu požádat měl a mohl. V případě žalobce absentovala také snaha legalizovat svůj pobyt v ČR, přestože se i zde mohl dostavit na příslušné místo k podání žádosti o mezinárodní ochranu. Splněna byla rovněž zákonná podmínka, že ministerstvo nerozhodlo o dalším zajištění podle zákona o azylu. Ve vztahu k druhé žalobní námitce, nemožnosti realizace správního vyhoštění, krajský soud uvedl, že žalovaná dospěla k závěru o existenci reálného předpokladu vyhoštění, přičemž k realizaci dojde ihned, jakmile žalobce pozbude postavení žadatele o mezinárodní ochranu a bude skončeno řízení o správním vyhoštění. Krajský soud se s tímto závěrem ztotožnil.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž zpochybňuje závěr krajského soudu v posouzení otázky přípustnosti rozhodnutí o zajištění cizince na základě zákona o pobytu cizinců poté, co uplynulo zajištění podle zákona o azylu a cizinec je stále v postavení žadatele o mezinárodní ochranu.

[5] Podle stěžovatele žalovaná i soud nesprávně interpretují § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, přičemž tato zjevná nesprávnost je zřejmá již z jazykového výkladu ustanovení. Aplikace tohoto ustanovení požaduje naplnění několika podmínek, které v jeho případě splněny nebyly:

a) rozhodnutí podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců musí být novým rozhodnutím. Novým rozhodnutím je podle § 125 odst. 6 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí, které je vydáno v době, kdy je stále účinné původní rozhodnutí o zajištění podle zákona o pobytu cizinců. V případě stěžovatele ale žalovaná rozhodla o zajištění poté, co byl propuštěn ze zajištění podle zákona o azylu a původní zajišťovací rozhodnutí žalované již nebylo drahnou dobu účinné,

b) rozhodnutí podle § 124 odst. 4 lze vydat v případě, že ministerstvo nerozhodlo o zajištění podle zákona o azylu. Takovým rozhodnutím se z logiky věci i podle důvodové zprávy rozumí rozhodnutí podle § 46a odst. 1 zákona o azylu. V případě stěžovatele takové rozhodnutí bylo vydáno a jeho doba uplynula,

c) rozhodnutí podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců lze vydat v případě, že je rozhodováno o „novém“ zajištění cizince, který je v daný moment zajištěn podle zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel byl však v daný moment propuštěn ze zajištění podle zákona o azylu, přičemž toto zajištění podle § 127 písm. f) zákona o pobytu cizinců ukončilo prvotní zajištění podle zákona o pobytu cizinců.

[6] Dané ustanovení tak nebylo na stěžovatele aplikovatelné, neboť dopadalo na situace, kdy dojde k zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců, tento cizinec bezprostředně poté požádá o mezinárodní ochranu, avšak ministerstvo nevydá v zákonné pětidenní lhůtě rozhodnutí podle § 46a odst. 1 zákona o azylu. Pouze v takové situaci „nepřerušeno zajištění“ podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců lze uvažovat o vydání rozhodnutí podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti nijak nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Stěžovatel uplatnil důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a vznesl kasační námitku, která se týká výkladu ustanovení zákona o pobytu cizinců upravujícího zajištění v případě žadatelů o mezinárodní ochranu.

[11] Podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců policie vydá nové rozhodnutí o zajištění, nerozhodlo-li ministerstvo podle zákona o azylu, jde-li o cizince zajištěného podle tohoto zákona, který požádal o udělení mezinárodní ochrany, a existují oprávněné důvody se domnívat, že ač mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, podal žádost o udělení mezinárodní

pokračování

ochrany s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, nebo je pozdržet. Nové rozhodnutí o zajištění policie vydá do 3 dnů od doby, kdy mělo ministerstvo rozhodnout o zajištění.

[12] Dané ustanovení bylo přijato novelou zákona o pobytu cizinců č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Důvodová zpráva k tomu uvádí: „*Vkládá se nový odstavec 4, který je transpozicí čl. 8 odst. 3 písm. d) přijímací směrnice. Přijímací směrnice obsahuje komplexní úpravu zajištění žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. Pokud cizinec, který je zajištěn za účelem správného vyhoštění nebo za účelem vycestování, podá žádost o udělení mezinárodní ochrany v době trvání zajištění, je nutné zkoumat, zda existují důvody pro zajištění dané přijímací směrnicí, která se vztahuje na žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Tyto důvody zkoumá a cizince primárně zajišťuje ministerstvo. Pokud tedy policie zjistí důvody pro zajištění podle odstavce 4, a jde o situaci, kdy ministerstvo nemůže o zajištění rozhodnout, vydá nové rozhodnutí o zajištění. Úprava rovněž vychází z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 30. 5. 2013 Arslan (C-534/11). Soudní dvůr Evropské unie se vyjádřil ke vztahu mezi zajištěním neoprávněně pobývajících cizinců ve smyslu tzv. návratové směrnice a jeho žádostí o udělení mezinárodní ochrany podané během zajištění podle návratové směrnice. Soudní dvůr ve svém rozsudku vyslovil, že návratová směrnice se vztahuje na neoprávněně pobýající státní příslušníky třetích zemí a tedy se nevztahuje na cizince, kteří podali žádost o udělení mezinárodní ochrany. Nicméně pokud je v zajištění podána žádost o udělení mezinárodní ochrany, lze s ohledem na individuální posouzení každého případu ponechat osobu v zajištění, pokud existují oprávněné důvody se domnívat, že ač mohla požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, podala žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění nebo jej jinak ztěžovat.*“

[13] Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů po mezinárodní ochranu (dále jen „nová přijímací směrnice“) v čl. 8 odst. 3 písm. d) stanoví, že žadatel o mezinárodní ochranu může být zajištěn v případě, že je „*zajištěn v rámci řízení o navrácení podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění a mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení*“.

[14] Nejvyšší správní soud se otázkou „přezajišťování“ mezi režimy zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu zabýval v době před výše uvedenou novelizací. V rozsudku ze dne 2. 4. 2014, čj. 6 As 146/2013-44, č. 3055/2014 Sb. NSS, v návaznosti na závěry plynoucí z rozsudku Soudního dvora EU ve věci Arslan (C-534/11), které právě bylo později jedním z důvodů pro přijetí předmětné novely, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že „*pravomoc stěžovatelky k zajištění žadatele o mezinárodní ochranu by bylo možno založit též novým rozhodnutím dle § 124a zákona o pobytu cizinců, avšak jen pokud by žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově, s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení, a pokud by pokračování zajištění bylo objektivně nutné k tomu, aby se dotyčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení. To vše však pouze a jenom pouze za předpokladu, že nedojde (a tedy ani nedošlo) k zajištění dle § 46a zákona o azylu.*“ Jelikož v dané věci ale k zajištění podle § 46a zákona o azylu došlo, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že další zpětné „přezajištění“ opírající se o § 124a zákona o pobytu cizinců již možné není. K tomu uvedl, že „*V situaci, kdy zákonodárce dostatečně dostupným, přesným a předvídatelným způsobem nestanovil meze, jež by zásah do práva na osobní svobodu obránily a zabránily libovolnému opakování či prodlužování zajištění, nepřísluší Nejvyššímu správnímu soudu tuto jeho činnost nahrazovat extenzivním výkladem v neprospěch základního práva na osobní svobodu.*“

*Právě naopak, v takovém případě má Nejvyšší správní soud povinnost zvolit výklad in favorem libertatis; váže jej tedy povinnost volby výkladu, který zasahuje do sféry jednotlivcovy základního práva na osobní svobodu co nejméně. Jak vyplývá ze shora uvedeného, vnitrostátní úprava neobsahovala žádné zákonné ustanovení, ze kterého by vyplývalo, že cizince lze po ukončení jeho zajištění dle § 127 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců a po uplynutí maximální lhůty zajištění dle § 46a zákona o azylu opětovně „přezajistit“ v režimu zákona o pobytu cizinců (§ 124a), nadto v situaci, kdy jeho postavení žadatele o mezinárodní ochranu nedoznalo změn, protože o jeho žádosti nebylo dosud rozhodnuto. Vnitrostátní zákonná úprava, o kterou stěžovatelka opřela napadené správní rozhodnutí, proto požadavkům na kvalitu právní úpravy umožňující zásahem veřejné moci omezit osobní svobodu nedostojí.“ Nejvyšší správní soud rovněž vyslovil právní názor, že právní oporu pro aprobaci postupu Policie ČR by nemohly poskytnout ani změny ve vnitrostátním právu (konkrétně zákon č. 103/2013 Sb. účinný od 1. 5. 2013, kterým mělo dojít k lepšímu provázání obou zajišťovacích institutů dle zákona o azylu a zákona o pobytu cizinců) a ani změny v právu Evropské unie, které bezprostředně reagují na závěry Soudního dvora v citovaném rozsudku ve věci *Arslan* [konkrétně od 19. července 2013 účinné nové přijímací směrnice a také směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU, o společných řízeních o přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („nová procedurální směrnice“)].*

[15] Nejvyšší správní soud se proto v nyní projednávané věci zabýval otázkou, zda je citovaný rozsudek aplikovatelný také po přijetí novely č. 314/2015 Sb., která reagovala na přijetí nových unijních směrnic a na rozsudek Soudního dvora ve věci *Arslan*. Zároveň je mu známo, že rozhodovací praxe jednotlivých krajských soudů je v posuzování této otázky nejednotná. Krajský soud v Plzni takový postup žalované v napadeném rozsudku aproboval, ale jiné krajské soudy právně totožná rozhodnutí krajských ředitelství policie rušily (viz rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 4. 3. 2016, čj. 44 A 3/2016-32 nebo ze dne 4. 1. 2017, čj. 44A 30/2016-29). Rozhodnutí správních orgánů rušily také rozsudky Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 18. 7. 2018, čj. 54 A 8/2018-36, a Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 3. 2018, čj. 42 A 7/2018-37, byť tyto soudy se v odůvodnění citovaných rozsudků odkázaly pouze na výše citovanou judikaturu zdejšího soudu a v odůvodnění se nevypořádávaly se skutečností, že v mezidobí došlo k novelizaci dotčeného ustanovení.

[16] Otázkou zákonnosti opětovného přezajištění do režimu zákona o pobytu cizinců se v nedávné době zabýval také Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 21. 12. 2018, čj. 4 Azs 193/2017-75, dospěl k závěru, že „§ 124 odst. 1 a odst. 4 zákona o pobytu cizinců neumožňují zajištění cizince, který byl již zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, přičemž byl ze zajištění propuštěn a stále má status žadatele o mezinárodní ochranu podle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu“. Nejvyšší správní soud nevidí důvod, proč by se od uvedeného závěru měl nyní odchýlovat, byť si je vědom, že v nyní posuzovaném případě byl stěžovatel zajištěn dle jiného ustanovení zákona o azylu [§ 46a odst. 1 písm. a)].

[17] Výše uvedenou novelou byl do zákona o azylu přijat mj. také § 46a odst. 4 zákona o azylu dopadající také dle důvodové zprávy na situaci „přezajištění“ spočívající v tom, že cizinec zajištěný dle zákona o pobytu cizinců podá žádost o mezinárodní ochranu a následně ministerstvo může rozhodnout o jeho zajištění v režimu zákona o azylu. Dále novela přijala i nyní dotčený § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, který reaguje na situaci, kdy ministerstvo o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu nerozhodne. V takovém případě může vydat žalovaná nové rozhodnutí o zajištění v režimu zákona o pobytu cizinců, avšak na základě rozsudku ve věci *Arslan* musí být pro vydání takového rozhodnutí splněna podmínka, že z individuálních okolností případu vyplývají skutečnosti svědčící o tom, že cizinec podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, nebo je pozdržet.

pokračování

[18] Situace stěžovatele je však od výše uvedených případů odlišná. Stěžovatel byl nejprve zajištěn v režimu zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění. Následně požádal o udělení mezinárodní ochrany. V daný moment přicházelo v úvahu dvojí řešení nastalé situace. Buď mohlo o zajištění rozhodnout ministerstvo v režimu § 46a odst. 4 zákona o azylu, nebo v případě nevydání takového rozhodnutí mohla žalovaná vydat nové rozhodnutí o zajištění v režimu § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Ve stěžovatelově případě o zajištění rozhodlo ministerstvo, které dobu zajištění stanovilo na 60 dnů. Po uplynutí této doby se ministerstvo nerozhodlo zajištění prodlužovat (ačkoliv mu to zákon umožňuje, neboť stanoví maximální dobu zajištění 120 dnů). Jak plyne ze správního spisu, ministerstvo tento svůj závěr žalované na základě jejího dotazu výslovně sdělilo. Žalovaná se proto rozhodla stěžovatele opětovně zajistit podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Jak však bylo uvedeno výše, aplikace tohoto ustanovení připadala v úvahu za situace, která v řízení nastala již dříve (poté, co stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany). Pravomoc pro vydávání rozhodnutí o opětovném či zpětném „přezajištění“ zpět do režimu zákona o pobytu cizinců z tohoto ustanovení, ale ani z transponovaných směrnic a rozsudku Soudního dvora ve věci Arslan, nevyplývá. Pokud si žalovaná dotčenou právní úpravu takovým způsobem nesprávně vykládala, jednalo se o extenzivní výklad v neprospěch základního práva na osobní svobodu, který je nepřipustný (viz výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, čj. 6 As 146/2013-44, č. 3055/2014 Sb. NSS).

[19] Jestliže byl tedy stěžovatel nejprve zajištěn za účelem správního vyhoštění v režimu zákona o pobytu cizinců, následně byl po podání žádosti o mezinárodní ochranu zajištěn v režimu zákona o azylu, neumožňuje právní úprava obsažená v § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců žalované po uplynutí doby zajištění stanovené ministerstvem opětovně stěžovatele zpětně „přezajistit“ do režimu zákona o pobytu cizinců a stěžovatel měl být propuštěn, o což také prostřednictvím svého zástupce žádal. Předmětná novelizace totiž řešila pouze to, zda může být zajištěna osoba v postavení žadatele o mezinárodní ochranu a na základě judikatury Soudního dvora a předmětných směrnic do zákona o azylu a zákona o pobytu cizinců transponovala okolnosti, které je nutné před takovým zajištěním zkoumat.

[20] Ve světle výše uvedeného výkladu nemohou obstát závěry krajského soudu a předmětná ustanovení zákona o pobytu cizinců nelze chápat tak, že by z nich vyplývala možnost nyní posuzovaného procesního postupu. Krajský soud sice správně dospěl k závěru, že není vyloučeno, aby se i na žadatele o mezinárodní ochranu vztahoval zákon o pobytu cizinců a bylo možné žadatele dle zákona o pobytu cizinců zajistit. Tato možnost však bude na základě dotčeného ustanovení možná pouze tehdy, pokud o jeho zajištění nerozhodlo ministerstvo podle § 46a zákona o azylu. Jak Nejvyšší správní soud uvedl ve výše citovaném rozsudku ze dne 21. 12. 2018, čj. 4 Azs 193/2017-75: „Z citovaných ustanovení vyplývá, že § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců je vůči § 46a subsidiární a lze podle něj žadatele o mezinárodní ochranu zajistit pouze v případě, kdy Ministerstvo vnitra o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) nerozhodne, ačkoliv k tomu byly splněny podmínky. (...) Žadatele o udělení mezinárodní ochrany přitom nelze zajistit ani podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jelikož podle § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že tento zákon se nevztahuje na cizince, který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, cizincem, který je strpěn na území, azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.“ *V posuzovaném případě přitom není sporné, že stěžovatel žadatelem o mezinárodní ochranu v době vydání dotčeného rozhodnutí žalované žadatelem o mezinárodní ochranu byl. Ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu obsahuje samostatnou úpravu zajištění žadatele o mezinárodní ochranu a s výjimkou situace předpokládané § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců žadatele o mezinárodní ochranu podle zákona o pobytu cizinců zajistit nelze.* “ Jelikož ministerstvo v tomto případě o zajištění rozhodlo, bylo následné přezajištění ze strany žalované v rozporu se zákonem.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud shledal naplnění kasačního důvodu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a rozsudek krajského soudu proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Vzhledem k tomu, že již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí žalované, Nejvyšší správní soud využil své pravomoci dané § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., krajskému soudu nevrátil věc k dalšímu řízení a současně se zrušením rozsudku krajského soudu rozhodl z důvodu procesní ekonomie také o zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalované a o vrácení věci žalované k dalšímu řízení [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., za přiměřeného použití § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.]. V něm je žalovaná povinna respektovat zde vyslovený závazný právní názor Nejvyššího správního soudu.

[22] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s., použitého na základě § 120 s. ř. s., má úspěšný stěžovatel právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ze spisu krajského soudu ani Nejvyššího správního soudu však nevyplývá, že by stěžovateli v soudním řízení jakékoliv důvodně vynaložené náklady vznikly; soud tak stěžovateli žádnou náhradu nákladů soudního řízení nepřiznal.

[23] Žalovaná neměla ve věci úspěch, náhrada nákladů řízení jí tudíž nenáleží.

[24] V řízení před Nejvyšším správním soudem byl stěžovateli usnesením ze dne 6. 11. 2018, čj. 8 Azs 272/2018-33, ustanoven zástupcem Mgr. Ladislav Bárta, advokát. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Odměna ustanovenému zástupci náleží za poskytnutí jednoho úkonu právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), spočívající v podání doplnění kasační stížnosti [písemné podání ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], při sazbě 3 100 Kč za úkon právní služby [dle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna ustanoveného zástupce tak činí 3 100 Kč. Pokud jde o náhradu hotových výdajů ustanoveného zástupce, ta je stanovena paušálně v § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a to ve výši 300 Kč za každý jeden úkon právní služby. Na náhradě hotových výdajů proto ustanovenému zástupci náleží částka 300 Kč. Celkem tedy ve výroku III. tohoto rozsudku přiznal Nejvyšší správní soud ustanovenému advokátovi na odměně za zastupování stěžovatele a na náhradě hotových výdajů částku 3 400 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena do 30 dnů od právní moci rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 12. února 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu